

Ein cyf: DC-VG-00424-22

Russell George AS
Cadeirydd y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol

13 Mehefin 2022

Annwyl Russell

Diolch am ei llythyr yn dilyn cyfarfod y Grŵp Trawsbleidiol ar Ymchwil Feddygol ar 27 Ebrill ac am ddarparu rhagor o gwestiynau, y ceir atebion iddynt isod.

Sicrwydd y bydd y tabl mewnbwn-allgynnyrch ar gael i ymchwilwyr ei ddefnyddio mewn astudiaethau yn y dyfodol.

Mae angen ystadegau manwl, amserol o ansawdd uchel er mwyn cefnogi'r gwaith o lunio polisiau yng Nghymru a ledled y DU. Mae hyn yn enwedig o bwysig o gofio bod pwerau datganoledig cynyddol, ymadael â'r UE a COVID-19 yn newid y strwythur economaidd a'r cysylltiadau rhwng gwahanol ranbarthau.

Tablau cyflenwad a defnydd (SUT) yw asgwrn cefn cyfrifon gwladol, ac maent yn casglu ynghyd yr holl ddata ar allgynnyrch, mewnbwn, gwerth ychwanegol gros, incwm a gwariant sydd ar gael, a hynny mewn fframwaith cyson. Maent yn cyflwyno cyfrifon o weithgarwch economaidd ardal ac yn chwarae rhan bwysig mewn sicrhau ansawdd cyfrifon gwladol. Mae tablau mewnbwn-allgynnyrch (IOT) yn deillio o'r tabl cyflenwad a defnydd ac yn cyfrannu at asesiadau o effaith a modelau economaidd, y gellir eu defnyddio i ddadansoddi effeithiau polisiau cenedlaethol.

Cyhoeddodd Prifysgol Caerdydd dablau mewnbwn-allgynnyrch ar gyfer Cymru yn 2007. Oherwydd oedran y data hyn ac ansicrwydd ynghylch eu dilysrwydd, nid ystyrir bod yr ystadegau hyn yn addas i'r diben mwyach.

Dyma'r rheswm y cymeradwyodd y Gweinidog Cyllid hyd at £1.05 miliwn yn ddiweddar, ar gyfer y tair blynedd nesaf, er mwyn gwella ystadegau economaidd i Gymru drwy sefydlu rhaglen fewnol o waith i ddatblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch i Gymru.

Bydd datblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch yn fewnol yn rhoi mwy o reolaeth, dylanwad ac arweinyddiaeth i Lywodraeth Cymru dros ddatblygiad y gwaith hwn, ac yn cynnig cyfle i ddatblygu arbenigedd yn fewnol. Rydym yn bwriadu gweithio'n agos gydag arbenigwyr o Brifysgol Caerdydd ar y rhaglen waith hon, a byddwn yn

ymgyngori â chydweithwyr yn Llywodraeth Cymru, yn ogystal â sefydliadau allanol, er mwyn deall yr angen ymhlith defnyddwyr am yr ystadegau hyn.

I wella ansawdd y data sy'n ofynnol ar gyfer tablau cyflenwad a defnydd a thablau mewnbwn-allgynnyrch ac i sicrhau bod data o'r fath ar gael yn fwy didrafferth, bydd angen i ni hefyd gynyddu'r cyllid ar gyfer arolygon presennol lle mae maint y sampl ar gyfer Cymru yn fach.

Fodd bynnag, nid yw datblygu tablau mewnbwn-allgynnyrch yn dasg gyflym. Oherwydd natur dechnegol y gwaith, yr angen i gasglu data ychwanegol, a'r bylchau amser sy'n gysylltiedig â'r arolygon hyn, mae'n annhebygol y câi tablau mewnbwn-allgynnyrch eu cyhoeddi tan 2024-25, er ei bod yn bosibl y bydd data arbrofol ar gael ynghynt na hynny.

Ymrwymiad i ysgrifennu at Russell George AS fel cadeirydd y grŵp trawsbleidiol er mwyn defnyddio mewnwelediad ac arbenigedd y grŵp i gyfrannu at yr ymgynghoriad ar ei strategaeth arloesi drawsbotffolio newydd, ac er mwyn darparu amserlen ar gyfer cyhoeddi'r strategaeth ddrafft er mwyn ymgynghori arno.

Rydym yn gweithio gydag aelodau dynodedig o Blaid Cymru ar hyn o bryd, yn unol â'r ymrwymiad yn y Cytundeb Cydweithio i ddatblygu strategaeth arloesi newydd ar y cyd. Mae'n bwysig ein bod yn cwblhau ein gweithgareddau ymgysylltu a chynnwys, ac yn cydymffurfio â'r Cytundeb Cydweithio ac amserlen y Senedd, er mwyn sicrhau ymrwymiad trawslywodraethol o ran y ffordd orau ymlaen.

Ar hyn o bryd, bwriedir cyhoeddi'r strategaeth yn ystod yr hydref, ac rwyf wedi gofyn i fy swyddogion arloesi gysylltu â chi pan fyddwn yn cyhoeddi'r drafft er mwyn ymgynghori arno.

A fydd ymrwymiad gan Lywodraeth Cymru i gynyddu gwariant ar seilwaith ymchwil feddygol yn cyd-fynd â'r strategaeth newydd?

Mae Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru wedi sicrhau cytundeb cyllido rheolaidd pellach gwerth £5 miliwn ar gyfer 2022-23 gan y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol, gan gynyddu ei gyllideb i £47 miliwn y flwyddyn.

Bydd hyn yn ei gwneud yn bosibl i'r Ganolfan Dystiolaeth COVID gwmpasu meysydd polisi (nad ydynt yn ymwneud â COVID) mewn modd mwy cyffredinol, ac yn cefnogi'r gwaith o weithredu Strategaeth y DU ar gyfer Ymchwil Feddygol er mwyn sicrhau bod y GIG yn dod yn gorff sy'n canolbwyntio ar bobl ac sydd wedi'i alluogi'n ddigidol o safbwynt ei ddull o gynnal ymchwil; sefydlu menter Cyfadran Ymchwil Iechyd a Gofal Cymru i hybu llwybrau gyrfa ym maes ymchwil a datblygu cynlluniau gwobrwyo personol newydd i fynd i'r afael â bylchau yn y llwybrau presennol yng Nghymru; gweithredu strategaeth ymchwil canser Cymru, ynghyd â buddsoddiadau newydd mewn gwaith ymchwil a datblygu ym maes gofal cymdeithasol er mwyn mynd i'r afael â lefelau traddodiadol isel o ran capasiti ymchwil.

Briff manylach ar gwmpas a chynnwys y cyfarfodydd â Llywodraeth y DU pan lobiodd y Gweinidog ar ran y sector ymchwil yng Nghymru.

Er bod cynnwys y cyfarfodydd rhwng Gweinidogion a swyddogion Llywodraeth Cymru a'u Gweinidogion a swyddogion cyfatebol yn Llywodraeth y DU ac yn y gweinyddiaethau datganoledig yn parhau i fod yn sensitif ac yn aml yn fasnachol gyfrinachol, gallaf eich sicrhau y manteisir ar bob cyfle i hyrwyddo Cymru ac i weithio tuag at sicrhau'r canlyniadau gorau posibl ar gyfer ein huchelgeisiau o ran economi a phobl Cymru.

Diffyg cefnogaeth ar gyfer arloesi ym maes llawfeddygaeth, a manylion unrhyw gymorth gan Lywodraeth Cymru sydd ar gael i unigolion i'w galluogi i arloesi mewn lleoliad clinigol.

Mae ystod o lwyfannau cymorth ac ymyriadau a ariennir gan Lywodraeth Cymru yn bodoli, fel rhan o'n hecosystem arloesi ehangach ym maes iechyd a gofal, er mwyn cefnogi a datblygu arloesedd.

Ein tair prif fenter yw (darperir dolenni a disgrifiadau isod)

- Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru
- Cyflymu Cymru
- AgorIP

Nod [Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru | Gwyddorau Bywyd \(lshubwales.com/cy\)](https://lshubwales.com/cy) yw helpu i drawsnewid iechyd a lles economaidd y wlad drwy:

1. Cyflymu'r broses o ddatblygu a mabwysiadu atebion arloesol sy'n diwallu anghenion iechyd a gofal cymdeithasol Cymru.
2. Gweithio mewn partneriaeth â diwydiant er mwyn hybu datblygu economaidd ar draws y sector gwyddorau bywyd yng Nghymru, sbarduno twf busnesau a chreu swyddi.

Er mwyn helpu i sicrhau bod hyn yn digwydd, rydym yn cefnogi cydweithwyr ym maes iechyd a gofal cymdeithasol ledled Cymru i ddeall yr heriau a'r pwysau y gall sefydliad eu hwynebu. Ar ôl eu nodi, rydym yn gweithio gyda diwydiant i gyrchu atebion arloesol a chefnogi'r gwaith o'u datblygu er mwyn ymateb i'r heriau hyn.

Mae [Cyflymu Cymru | Gwyddorau Bywyd \(lshubwales.com/cy\)](https://lshubwales.com/cy) wedi'i ariannu ar y cyd gan Gronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop, Swyddfa Cyllid Ewropeaidd Cymru, Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol Cymru, prifysgolion, Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru a byrddau iechyd GIG Cymru.

Mae Cyflymu yn helpu arloeswyr yng Nghymru i drosi eu syniadau yn atebion fel bod modd eu mabwysiadu yn y sector iechyd a gofal.

Arweinir Accelerate gan Hwb Gwyddorau Bywyd Cymru, mewn partneriaeth â [Phrifysgol Caerdydd](#) (Cyflymu Arloesi Clinigol), [Prifysgol Abertawe](#) (Y Ganolfan Technoleg Gofal Iechyd) a [Phrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant](#) (Y Ganolfan Arloesi Technolegau Cynorthwyol). Yn hytrach na darparu cyllid neu grantiau, mae'r rhaglen hon yn cynnig y cyfle i fusnesau bach a chanolig a mentrau yng Nghymru gyrchu arbenigedd academiaidd a chael mynediad i'r cyfleusterau diweddaraf y mae eu hangen ar arloeswyr ac entrepreneuriaid i wireddu eu syniadau.

Gall Cyflymu wneud y canlynol:

- Nodi cydweithrediadau ym maes ymchwil a datblygu.
- Cysylltu hyn ag arbenigwyr ym meysydd technoleg iechyd, profiad y defnyddiwr ac ymgysylltu clinigol.
- Helpu i lywio ecosystem gymorth y gwyddorau bywyd.

Mae [AgorIP](#) yn ddull newydd o ymdrin ag arloesi a all helpu i sicrhau bod syniadau ac arloesedd yn dwyn ffrwyth.

Diolch i gymorth gan yr UE a Llywodraeth Cymru, gall AgorIP eich helpu i wireddu potensial eich syniad, eich cynnyrch neu eich ymchwil. Mae ein tîm o arbenigwyr ar gael i'ch helpu i gyflwyno eich eiddo deallusol (IP) i'r farchnad a'i helpu i fod yn llwyddiant masnachol.

O safbwynt busnes a'r economi, drwy [Busnes Cymru \(llyw.cymru\)](#) cynigir llwybr i unigolyn â syniad gael cymorth gan Lywodraeth Cymru. Bydd Busnes Cymru yn ystyried pa un ai atgyfeirio achosion at y Tîm Arloesi neu'r Tîm Mentergarwch, neu wasanaethau eraill, gan ddibynnu ar yr hyn sydd fwyaf priodol.

O ran y cymorth ar gyfer busnesau sy'n gysylltiedig ag iechyd, dros oes y cynllun SMARTCymru presennol sydd wedi'i ariannu gan yr UE, a'n cynllun Datblygu, Ymchwil ac Arloesi COVID, mae Llywodraeth Cymru wedi cefnogi 89 o fusnesau i gyflawni 123 o brosiectau, gyda chyfanswm cymorth grant o £9,012,404 a chyfanswm costau prosiectau o £16,745,404.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS
Gweinidog yr Economi

Copi i:

Glerc y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Cadeirydd a Chlerc y Pwyllgor Plant Pobl Ifanc ac Addysg

Cadeirydd a Chlerc y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith

Cadeirydd a Chlerc Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig

Altaf Hussein AS